

Titina: resnična zgodba

Film je posnet po resnični zgodbi.

12. maja 1926 so norveški polarni raziskovalec Roald Amundsen, italijanski aeronavtični inženir Umberto Nobile, Nobilejeva psička Titina in posadka cepelina Norge prvi preleteli severni tečaj. Številni raziskovalci, vključno z Amundsenom samim, so desetletja skušali doseči zadnjo belo točko na zemljevidu. V tistem času nihče ni vedel, kaj bodo našli na tečaju, še posebej pa na območju med tečajem in Aljasko. Amundsen je upal, da bo tam še neraziskano ozemlje.

Kdo je financiral ekspedicijo?

Ekspedicijo cepelina Norge sta sponzorirala pustolovski ameriški milijonar Lincoln Ellsworth in norveška fundacija za aeronavtična potovanja (Norsk Luftseiladsforening). Italijanska država pod vodstvom Benita Mussolinija je privolila v prodajo cepelina za 75 tisoč dolarjev in odkup po ekspediciji za 46 tisoč dolarjev, s čimer je bila posredni sponzor potovanja.

Ime ekspedicije

Cepelin je Umberto Nobile projektiral pred Amundsenovimi načrti, a ga je potem prilagodil za let v arktičnih razmerah. Uradno ime ekspedicije je bilo Amundsenov, Ellsworthov in Nobilejev transpolarni let, a so jo časopisi poimenovali »Od Rima do Noma«. Medijska pozornost je bila ogromna in Titina je postala zvezda. Med ekspedicijo je imela svoj dnevnik v časopisu *The New York Times*.

Pot

Cepelin je z norveškega otoka Svalbard poletel 11. maja, naslednji dan pa je dosegel severni tečaj. Ker je s cepelinom nemogoče pristati brez množice ljudi in infrastrukture na tleh, so to geografsko točko le preleteli in skozi okno metali zastave, da bi z njimi zaznamovali osvojitve severnega tečaja. Izkazalo se je, da je na tečaju zgolj plavajoči led in da ni med njim in Aljasko nobenega ozemlja. Zaradi slabega vremena se je cepelin Norge zrušil v Tellerju in ni pristal v Nomu na Aljaski, kot je bilo sprva načrtovano. Kljub temu je bila ekspedicija uspešna. Po njej pa sta se Amundsen in Nobile zapletla v nedostojanstven javni prepir, komu naj pripade slava.

Nesreča

Nobile je organiziral drugo ekspedicijo na severni tečaj, tokrat s cepelinom Italia. Uradni razlog je bil izvedba znanstvenega raziskovanja, toda splošno mnenje je bilo, da je Nobile hotel popraviti vtis in dokazati, da lahko doseže tečaj brez Norvežanov na krovu. Leta 1928 je bil pripravljen z vseitalijansko posadko (razen Šveda in Čeha), za katero je sam dal pobudo, podprla pa sta jo italijanska kraljeva mornarica in mesto Milan. Mornarica je bila seveda pod nadzorom Mussolinija, in ker je bil Nobile

komunist, je gotovo s težavo sprejel odločitev za zvezo s fašističnim diktatorjem. Toda tokrat je prišlo do nesreče. Cepelin Italia je prišel do severnega tečaja, a ga je na poti nazaj na Svalbard zajelo slabo vreme. Zrušil se je na odročni Arktiki, balon je odletel, moški pa so bili vrženi v gotovo smrt. Osem članov posadke je umrlo, Nobile si je zlomil nogo, rebra in lobanjo. Preživeli so za šest tednov obtičali na ledu, medtem pa so potekale reševalne operacije. Sodelovale so reševalne ekipe iz številnih držav, reševalna operacija pa je postala največji medijsko pokrit dogodek 20. let prejšnjega stoletja.

Iskanje

Tudi Amundsen je hotel prispevati k iskanju, vendar so mu odrekli dostop do uradne norveške operacije. Vseeno mu je uspelo pridobiti francosko podporo ter odleteti s posadko štirih Francozov in norveškega letalca. Vzleteli so iz Tromsa na norveški celini in se napotili proti arktičnemu otoku Svalbard. Nihče še ni letel na tej razdalji in morda vodno letalo Latham 47 ni bilo primerno za tako skrajno pot. Najverjetneje so naleteli na slabo vreme in nekaj je moralo iti zelo narobe, saj je letalo izginilo. Amundsena, njegove posadke in letala niso nikoli našli.

Nobileja in Titino so na koncu z letalom rešili pred njegovo posadko, kar je bilo v nasprotju z Nobilejevimi željami. Hotel je ostati s svojimi možmi, vendar je Mussolini odredil drugače. Nobile je bil zaradi tega zasmehovan po časopisih, krivili so ga za Amundsenovo smrt in mu očitali, da je zapustil svoje može.

Titina, superzvezda

Njegovo preživelo posadko je kasneje rešil ruski ledolomilec. Titina je bila prva žival, ki je postala mednarodna superzvezda. Potem ko je leta 1926 zaslovela, je obiskala Japonsko, prejela vabilo v Belo hišo in gostovala v Hollywoodu. Neverjetno življenje te psičke je vzdramilo domišljijo ustvarjalcev filma. Pripovedovanje zgodbe o Amundsenu in Nobileju s Titino v središču jim je ponudilo priložnost za oblikovanje zelo drugačne polarne epopeje.

